

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การสรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน คือ การหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้นให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ อะไรบ้าง แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น การอ่านนิทาน บทความ สารคดี ควรอ่านตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แล้วทำความเข้าใจ เนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญ หรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

การสรุปความรู้

การสรุปความรู้ เป็นการสรุปความรู้หรือทฤษฎีที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที่อ่าน โดยเขียนสรุปเป็นประโยคสั้น ๆ หรือข้อความสั้น ๆ เพื่อขยายความเข้าใจให้ชัดเจนมากขึ้น

การสรุปข้อคิด

การสรุปข้อคิด เป็นการค้นหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งข้อคิดอาจแฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง หรืออยู่ส่วนท้ายของเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านอาจเขียนสรุปข้อคิดเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ได้ หรือเป็นคำคมก็ได้

ดังนั้น การสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน คือ การค้นหาข้อคิดหรือคติสอนใจจากเรื่องที่อ่านว่าเรื่องนั้น ๆ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อะไรบ้างแก่ผู้อ่าน แล้วจึงนำข้อคิดนั้นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ การหาข้อคิดจากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น นิทาน โดยอ่านจนจบเรื่องแล้วจับใจความสำคัญหรือประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนต้องการให้ข้อคิดกับผู้อ่าน

การสรุปความรู้และข้อคิดมีหลักพื้นฐานการปฏิบัติ ดังนี้

๑. อ่านรอบแรกเพื่อดูชื่อเรื่องก่อน แล้วอ่านโดยมีคำถามในใจว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร ข้อความใดสำคัญให้ขีดเส้นใต้ไว้

๒. อ่านอีกครั้ง โดยดูรายละเอียดของเนื้อหา เพื่อค้นหาความรู้สำคัญและข้อคิด

๓. สามารถอ่านเพิ่มเติมจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหา

๔. ให้สรุปใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าไว้

๕. นำใจความสำคัญที่รวบรวมไว้มาเขียนเรียบเรียงใหม่อย่างละเอียดและสละสลวย โดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง

๕. ทบทวนการสรุปความรู้อีกครั้ง เพื่อพิจารณาหาส่วนที่ต้องแก้ไขหรือต้องการเพิ่มเติม หลักการสรุปความจากเรื่องที่อ่าน

การสรุปคุณค่าของเรื่องที่อ่าน เป็นการอธิบายประโยชน์หรือสิ่งที่เรียกว่า “ข้อดี” โดยเขียนสรุปเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ เพื่อบอกให้รู้ว่าเรื่องนั้นมีคุณค่าแก่ผู้อ่านอย่างไร เช่น คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น